

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2014. gada 9. oktobrī (*)

Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu – Konkurence – Valsts atbalsts – LESD 107. panta 1. punkts – Jūdziens “valsts atbalsts” – Nekustamā īpašuma nodoklis par apbūvēm un neapbūvēm nekustamajiem īpašumiem – Atbrīvojums no nodokļa

Lieta C-522/13

par līgumu sniegt prejudiciālu nolikumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 12. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 1. oktobrī, tiesvedībā

Ministerio de Defensa,

Navantia SA

pret

Concello de Ferrol.

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents) un Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*],

ģenerālvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ģemot vērā rakstveida procesū,

ģemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Concello de Ferrol* vērā – *M. Villalba López*, pilnvarotais, un *D. Vidal Lorenzo*, abogado,
- Spānijas valdības vērā – *L. Banciella Rodríguez-Miñón*, pērstāvis,
- Eiropas Komisijas vērā – *É. Gippini Fournier* un *B. Stromsky*, pērstāvji,

ģemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Līgums sniegt prejudiciālu nolikumu attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta interpretāciju.

2 Šis līgums tika iesniegts *Ministerio de Defensa* (Spānijas Aizsardzības ministrija) un *Navantia SA* (turpmāk tekstā – “*Navantia*”) tiesvedībā pret *Concello de Ferrol* (Ferolas

pašvaldība) par šīs sabiedrības rīcību nodota zemes gabala atbrīvojumu no nekustamā īpašuma nodokļa.

Atbilstošās tiesību normas

3 Karaļa 2004. gada 5. marta Leģislatīvā dekrēta Nr. 2/2004, ar kuru tiek apstiprināta Likuma, ar kuru tiek noteiktas pašvaldību finanses, pārskatītā redakcija (*Real Decreto Legislativo 2/2004, por el que se aprobó el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales*; 2004. gada 9. marta BOE Nr. 59, 10284. lpp.; turpmāk tekstā – “2004. gada likums”), nekustamā īpašuma nodoklis ir definēts kā “tiešs reālnodoklis, ar kuru atbilstoši šajā likumā noteiktajam tiek aplikta nekustamā īpašuma vērtība”.

4 2004. gada likuma 61. panta 1. punkts ir paredzēts:

“Nodokļa iekasgājuma gadījumu veido šādas tiesības uz lauku vai pilsētas nekustamiem īpašumiem un uz nekustamiem īpašumiem ar pašm iezēm:

- a) administratīva koncesija uz nekustamiem īpašumiem vai sabiedriskiem pakalpojumiem, kuru sniegšanai tie tiek izmantoti;
- b) lietu tiesības veikt būvniecību;
- c) lietu tiesības uz lietojumu;
- d) pašumtiesības.”

5 Minētā likuma 62. panta “Atbrīvojumi” 1. punkta a) apakšpunkts ir noteikts:

“No nodokļa tiek atbrīvots šāds nekustamais īpašums:

- a) nekustamais īpašums, kas pieder valstij, autonomajām kopienām vai pašvaldībām un kas tiek tieši izmantots sabiedrības drošības un izglītības vai penitenciāriem nolūkiem, kā arī nekustamais īpašums, kas pieder valstij un kas tiek izmantots valsts aizsardzības nolūkos.”

6 2004. gada likuma 63. panta 1. un 2. punkts ir noteikts:

“1. Kā nodokļa maksātāji tiek apliktas ar nodokli fiziskas un juridiskas personas [...], kurām pieder tiesības, kuras katrā attiecīgā gadījumā veido šis nodokļa iekasgājuma gadījumu.

[..]

2. Iepriekšējā punkta noteikumi ir piemērojami, neskarot nodokļa maksātāja iespēju atbilstoši vispārīgajām tiesību normām pārņemt nodokļa nastu.

Iepriekšējā punkta minētās publiskās iestādes vai struktūras pārņems daļu no maksājuma nodokļa summas, kas ir piemērojama personām, kuras, nedaudz nodokļa maksātāji, par atlīdzību lieto to īpašumus. Šīm personām jāuzņemas šis pārņemšana. Šai nolūkā pārņemtā summa tiek noteikta atkarībā no izmantotās platības un ar katru lietošanas tiesību nomnieku vai cesionāru tieši saistītās būves kadastrālās vērtības.”

Pamatlietas fakti un prejudiciālais jautājums

7 *Navantia* ir Spānijas valstij pilnībā piederošs uzņēmums. Tās darbība galvenokārt skar militāro kuģu būvniecību un apkalpi Spānijas valsts un citu valstu – gan Eiropas Savienības dalībvalstu, gan valstu, kas tās nav, – interesēs, kā arī ražošanas, labošanas un apkalpes

darbības privātajā sektorā, galvenokārt jūrniecības un enerģētikas nozarēs.

8 *Navantia Concello de Ferrol* teritorijā ir kuģu būvfabrika, kuras platība ir 932 348 m². Saskaņā ar 2001. gada 6. septembra noslēgto nolīgumu Spānijas valsts nodeva *Navantia* rēķinā sev piederošu šai kuģu būvfabrikai atbilstošu zemes gabalu, cedējot lietošanas tiesības par 1 euro gadā (turpmāk tekstā – “2001. gada nolīgums”).

9 *Concello de Ferrol* par finanšu gadiem pirms 2008. gada par šo zemes gabalu iekasēja nekustamo īpašuma nodokli, kura apjoms 2010. gadā bija EUR 590 308,77.

10 Kā šīs zemes gabala īpašniece un sakarā ar vienīgi lietošanas tiesību cedēšanu *Navantia* Spānijas valsts atbilstoši 2004. gada likuma 61. panta 1. punkta d) apakšpunktam ir nekustamo īpašuma nodokļa maksātāja. Atbilstoši 2001. gada nolīgumam Spānijas valsts šīs nodokļa summu pārnes *Navantia*, un tādējādi galu galā šīs nodokļa nasta ir jāuzņemas *Navantia*.

11 Attiecībā uz 2008. un nākamajiem finanšu gadiem Spānijas valsts un *Navantia*, pamatojoties uz 2004. gada likuma 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu, lūdz *Concello de Ferrol* piešķirt atbrīvojumu no nekustamo īpašuma nodokļa par zemes gabalu, uz kura atrodas kuģu būvfabrika; šis lūgums tika noraidīts. Šis noraidījums tika apstrīdēts kompetentajās tiesībās, un šis strīds ir pamatlietas priekšmets.

12 Ar 2012. gada 22. oktobra spriedumu *Tribunal Superior de Justicia de Galicia* (Galīcijas Augstākā tiesa) atcēla iepriekšējo *Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol* [Ferolas administratīvās tiesas Nr. 1] 2011. gada 25. novembra spriedumu, ar kuru šīs pārdziņā bija noraidījusi tajā celto prasību, un norādīja, ka prasītais atbrīvojums no nodokļa ir jāpiešķir. Tādējādi lieta tika nosūtīta atpakaļ iesniedzējtiesai.

13 *Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol* uzskata, ka prasītā atbrīvojuma no nodokļa piešķiršana var nozīmēt LESD 107. panta 1. punktam pretēja valsts atbalsta piešķiršanu *Navantia*, jo šis atbrīvojums tiktu piešķirts no valsts līdzekļiem valstij piederošam uzņēmumam un radītu vai draudētu radīt konkurences izkropojumus.

14 Iesniedzējtiesa uzskata, ka *Navantia* kā prasītā atbrīvojuma galasaņēmēja iegūtu selektīvas priekšrocības, jo parasti nestais nodokļu slogi, kāds ir tās privātajiem konkurentiem kuģu būves nozarē, tiktu samazināts, *Concello de Ferrol* zaudējot daļu ieņēmumu. Ēmot vērā šo *Navantia* konkurences stāvokļa nostiprināšanu tās militārās un civilās darbības jomās, pirmkārt, konkurence tiktu potenciāli izkropota un, otrkārt, tiktu ietekmēta tirdzniecībā starp dalībvalstīm.

15 Šīdos apstākļos *Juzgado Contencioso-Administrativo n° 1 de Ferrol* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [*Navantia*] piešķirtais atbrīvojums no nekustamo īpašuma nodokļa atbilst [LESD 107. pantam], un vai LESD 107. pantam atbilst tas, ka dalībvalsts [Spānijas Karaliste] var noteikt atbrīvojumu no nodokļa par valsts īpašumā esošu zemes gabalu [...], kas ir nodots lietošanā privātai sabiedrībai, kuras kapitālas pilnībā pieder valstij [...], un kurā šīs sabiedrības ražo preces un sniedz pakalpojumus, kas var tikt tirgoti starp dalībvalstīm.”

Par prejudiciālo jautājumu

16 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa bērtībā vaicā, vai LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka atbrīvojums no nekustamo īpašuma nodokļa par zemes gabalu, kurš pieder valstij un ir nodots tādā uzņēmumā lietošanā, kurš pilnībā pieder šai valstij un kurš šajā zemes gabalā ražo preces un sniedz pakalpojumus, kas var tikt tirgoti starp dalībvalstīm

konkurencei atvērto tirgos, ir ar šo tiesību normu aizliegts valsts atbalsts.

17 Uzreiz jānorāda, ka Tiesai nav uzdots jautājums, vai ar LESD 107. pantu ir saderīgi, ka dalībvalsts privāta uzņēmuma rīcībā nodod zemes gabalu par simbolisku samaksu.

18 Saistībā ar uzdoto jautājumu ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu, ja vien Līgumos nav paredzēts kas cits, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai kas jābūt citā veidā tiek piešķirts no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl šāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

19 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, lai pasākums tiktu kvalificēts par "valsts atbalstu" LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ir jābūt izpildītiem visiem šajā tiesību normā norādītajiem nosacījumiem (spriedums Komisija/*Deutsche Post*, C-399/08 P, EU:C:2010:481, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

20 Tādējādi, lai valsts pasākums varētu tikt kvalificēts kā valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, pirmkārt, tam jābūt saistītam ar valsts iejaukšanos vai valsts līdzekļu izmantošanu, otrkārt, šim iejaukšanās gadījumam jābūt tādām, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, treškārt, tam jābūt tādām, ka ar to tiek radīta selektīva priekšrocība tās saņēmējam un, ceturkārt, tam jābūt tādām, ar ko tiek izkropota konkurence vai ar to tiek radīti draudi to izkropot (spriedums Komisija/*Deutsche Post*, EU:C:2010:481, 39. punkts un tajā minētā judikatūra).

21 Pirmām kārtām, ir jāpārbauda trešais no šiem nosacījumiem, saskaņā ar kuru attiecīgajam pasākumam ir jābūt tādām, ar kuru tās saņēmējam tiek radītas priekšrocības. Šajā ziņā jāatgādina, ka tādpat saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru par atbalstu tiek uzskatīti visu veidu iejaukšanās pasākumi, ar kuriem var tieši vai netieši tikt atbalstīti atsevišķi uzņēmumi vai radītas tiem tādā ekonomiskās priekšrocības, ko šie saņēmēji uzņēmumi parastos tirgus apstākļos nebūtu varējuši gūt (spriedums Komisija/*Deutsche Post*, EU:C:2010:481, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

22 Tā tostarp par atbalstu tiek uzskatīti iejaukšanās pasākumi, kas dažādā veidā atvieglo nastu, kura parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu, un kam šā iemesla dēļ, kaut arī tie nav subsīdijas šā jēdziena šaurā izpratnē, tomēr ir tās pats raksturs un ir tādā pašā sekas (spriedums *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u.c. un Komisija/Francija u.c., C-399/10 P un C-401/10 P, EU:C:2013:175, 101. punkts).

23 No tā izriet, ka pasākums, ar kuru valsts iestādes atsevišķiem uzņēmumiem piešķir nodokļu atbrīvojumu, kas, kaut arī nav valsts līdzekļu piešķiršana, rada saņēmējiem finansiāli izdevīgāku stāvokli nekā pārējiem nodokļu maksātājiem, ir uzskatāms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Turpretī nodokļu priekšrocības, kas izriet no vispārējiem piemērojama pasākuma, kurš bez uzņēmuma piemērojams visiem saimnieciskās darbības subjektiem, nav valsts atbalsts LESD 107. panta izpratnē (spriedums *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Šaj? gad?jum? no Tiesas r?c?b? esošajiem lietas materi?liem izriet, pirmk?rt, ka saska?? ar 2001. gada nol?gumu *Navantia* ir pien?kums atmaks?t Sp?nijas valstij nekustam? ?pašuma nodokli, kurš atbilstoši 2004. gada likuma 60. un 61. pantam ir j?maks? *Concello de Ferrol* par zemes gabalu, kurš ir *Navantia* r?c?b? un uz kura t? ir ier?kojusi savu ku?u b?v?v?tavu, un, otrk?rt, ka š? paša likuma 62. pant? paredz?t? str?d?g? atbr?vojuma no nodok?a sekas ir t?das, ka netiek veikts nek?ds š? nodok?a maks?jums, proti, Sp?nijas valsts to nemaks? *Concello de Ferrol* un t? rezult?t? – *Navantia* to nemaks? Sp?nijas valstij.

25 Turkl?t nav str?da, ka saska?? ar 2004. gada likuma 61. panta 1. punktu ikvienam uz??mumam, kurš darbojas uz priv?ta vai publiska zemes gabala un kurš atbilst k?dam no šaj? ties?bu norm? paredz?tajiem nosac?jumiem, ir j?maks? nekustam? ?pašuma nodoklis. Šaj? sakar? *Concello de Ferrol* apgalvo, ka gandr?z visi uz??mumi atbilst k?dam no šiem nosac?jumiem un ka vien?gi 2001. gada nol?gum? izmantotais ?pašais cesijas meh?nisms ?auj *Navantia* izvair?ties no kvalific?šanas par nodok?a maks?t?ju.

26 Pie tam, k? preciz? *Concello de Ferrol*, no min?t? likuma 63. panta 2. punkta izriet, ka t?dos netipiskos gad?jumos k? pamatliet?, kad zemes gabala izmantošana nav saist?ta ar k?du no ties?b?m, kuras veido nekustam? ?pašuma nodok?a iekas?jam?bas gad?jumu, past?v Sp?nijas valsts juridisks pien?kums šo nodokli p?rnest uz zemes gabala lietot?ju, un 2001. gada nol?gums atbilst šim juridiskajam pien?kumam.

27 Š?dos apst?k?os ir j?uzskata, ka nekustam? ?pašuma nodoklis ir nodoklis, kas parasti *Navantia* b?tu j?maks?, un ka t?s sa?emtais atbr?vojums tieši – un tam nav vajadz?ga nek?da cita iejaukšan?s – atvieglo nastu, kura parasti gulstas uz t?da uz??muma budžetu, kas ir *Navantia* identisk? situ?cij?. T?d?j?di š?iet, ka š?ds atbr?vojums no nodok?a *Navantia* pieš?ir ekonomisku priekšroc?bu.

28 Cikt?l Sp?nijas vald?ba nor?da, ka saska?? ar 2004. gada likuma 62. panta 1. punkta a) apakšpunkta formul?jumu šaj? ties?bu norm? paredz?tais atbr?vojums ir izveidots nevis par labu t?diem uz??mumiem k? *Navantia*, bet vien?gi par labu Sp?nijas valstij k? nekustam? ?pašuma nodok?a maks?t?jai un ka izvirz?tie m?r?i ir saist?ti ar valsts aizsardz?bu, j?atg?dina, ka atbalsta pas?kuma pamat? esošie mot?vi nav pietiekami LESD 107. panta 1. punkta izpratn?, jo šaj? ties?bu norm? valsts iejaukšan?s pas?kumi netiek noš?irti atkar?b? no to iemesliem vai m?r?iem, bet gan tiek defin?ti atbilstoši to sek?m (spriedumi *Comitato “Venezia vuole vivere”* u.c./Komisija, C?71/09 P, C?73/09 P un C?76/09 P, EU:C:2011:368, 94. punkts, k? ar? Komisija/EDF, C?124/10 P, EU:C:2012:318, 77. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

29 Šaj? gad?jum?, k? izriet no š? sprieduma 24.–26. punkta, š?iet, ka saska?? ar 2004. gada likuma 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 63. panta 2. punktu, k? ar?, piem?rojot 2001. gada nol?gumu, atbr?vojuma no nekustam? ?pašuma nodok?a sekas ir t?das, ka tieši – un tam nav vajadz?ga nek?da cita iejaukšan?s – tiek atvieglota nasta, kura, nepast?vot š?dam atbr?vojumam, gultos uz *Navantia* budžetu.

30 Cikt?l Sp?nijas vald?ba apgalvo, ka š?ds atbr?vojums ir uzskat?ms par kompens?ciju, kas veido pretizpild?jumu *Navantia* sniegtajiem pakalpojumiem, lai izpild?tu sabiedrisko pakalpojumu saist?bas, un t?d?j?di šis pas?kums neietverot priekšroc?bas šim uz??mumam, j?atz?st, ka no Tiesas r?c?b? esošajiem lietas materi?liem nek?di neizriet saikne starp šo atbr?vojumu, no vienas puses, un iesp?jamiem *Navantia* sniegtajiem sabiedrisko interešu pakalpojumiem, no otras puses.

31 Š?dos apst?k?os ir uzskat?ms, ka pras?tais atbr?vojums no nekustam? ?pašuma nodok?a *Navantia* pieš?ir ekonomisku priekšroc?bu.

32 V?l j?atg?dina, ka ar LESD 107. pantu ir aizliegts atbalsts, ar kuru “tiek dota priekšroka konkr?tiem uz??mumiem vai konkr?tu pre?u ražošanai”, proti, selekt?vs atbalsts (spriedums *P*, EU:C:2013:525, 17. punkts).

33 T?d?j?di, lai gan pas?kums, ar kuru valsts iest?des atseviš?iem uz??mumiem pieš?ir nodok?u atbr?vojumu, kurš, kaut ar? nav valsts l?dzek?u pieš?iršana, rada sa??m?jiem finansi?li izdev?g?ku st?vokli nek? p?r?jiem nodok?u maks?t?jiem, ir uzskat?ms par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratn?, tas t? nav attiec?b? uz priekšroc?b?m, kuras izriet no visp?r?ji piem?rojama pas?kuma, kurš bez iz??muma piem?rojams visiem saimniecisk?s darb?bas subjektiem, un tas nav valsts atbalsts š?s pašas ties?bu normas izpratn? (spriedums *P*, EU:C:2013:525, 18. punkts).

34 Šaj? zi?? no Tiesas past?v?g?s judikat?ras izriet, ka LESD 107. panta 1. punkt? ir paredz?ts pien?kums noteikt, vai valsts pas?kums konkr?taj? tiesiskaj? rež?m? var rad?t priekšroc?bu “konkr?tiem uz??mumiem vai konkr?tu pre?u ražošanai” atš?ir?b? no p?r?jiem, kuri, ?emot v?r? š? rež?ma m?r?i, faktisk? un juridisk? zi?? ir l?dz?g? situ?cij? (spriedums *Portug?le/Komisija*, C?88/03, EU:C:2006:511, 54. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

35 T?d?j?di, lai valsts nodok?u pas?kums tiktu kvalific?ts k? “selekt?vs”, vispirms ir j?identific? un j?p?rbauda kop?j? jeb “norm?l?” piem?rojam? nodok?u sist?ma attiec?gaj? dal?bvalst?. Tieši saist?b? ar šo kop?jo jeb “norm?lo” nodok?u rež?mu, otrk?rt, ir j?nov?rt? un j?nosaka ar attiec?go nodok?u pas?kumu pieš?irt?s priekšroc?bas iesp?jamais selekt?vais raksturs, pier?dot, ka šis pas?kums ir atk?pe no š?s kop?j?s sist?mas, cikt?l ar to tiek ieviestas atš?ir?bas starp tirgus dal?bniekiem, kuri, ?emot v?r? attiec?g?s dal?bvalsts nodok?u sist?mai paredz?to m?r?i, ir faktiski un juridiski l?dz?g? situ?cij? (spriedums *Paint Graphos* u.c., no C?78/08 l?dz C?80/08, EU:C:2011:550, 49. punkts).

36 Šaj? zi?? no Tiesas r?c?b? esošajiem lietās materi?liem izriet, pirmk?rt, ka saska?? ar 2004. gada likuma 60.–63. pantu jebkurš zemes gabala ?pašums vai t? izmantošana princip? izraisa aplikšanu ar nekustam? ?pašuma nodokli. T?d?? ir j?uzskata, ka š? nodok?a sist?ma ir references juridisk? sist?ma, lai nov?rt?tu attiec?g? atbr?vojuma pas?kuma iesp?jamo selekt?vo raksturu.

37 Otrk?rt, ir jau ticis nor?d?ts, ka, atk?pjoties no iepriekš?j? punkt? izkl?st?t? visp?r?j? noteikuma, zemes gabala, uz kura atrodas *Navantia* ku?u b?v?tava, izmantošana, piem?rojot str?d?go atbr?vojumu un saska?? ar 2001. gada nol?gumu, cikt?l taj? paredz?ts, ka šim uz??mumam tiek ced?tas vien?gi š? zemes gabala lietošanas ties?bas, ir atbr?vota no nekustam? ?pašuma nodok?a.

38 T?d?j?di j?nosaka, vai t?ds atbr?vojums no nodok?a, par k?du ir runa pamatliet?, ir t?ds, kas sniedz priekšroc?bas *Navantia* sal?dzin?jum? ar citiem uz??mumiem, kas ir t?d? paš? faktisk? un juridisk? situ?cij?, ?emot v?r? Sp?nijas nekustam? ?pašuma nodok?a sist?mas m?r?i, proti, aplik? ar nodokli zemes gabala atrašanos ?pašum? vai t? izmantošanu.

39 Šaj? zi?? no lietās materi?liem izriet, ka 2004. gada likuma 62. panta 1. punkta a) apakšpunkt? paredz?t? valstij piederoš? nekustam? ?pašuma, “kas tiek izmantots valsts aizsardz?bas nol?kos”, atbr?vojums var tikt piem?rots vis?m t?da uz??muma k? *Navantia* darb?b?m, t?s nenos?irot atkar?b? no t?, vai t?m ir civils vai milit?rs raksturs, par ko ir j?p?rliecin?s iesniedz?jtiesai.

40 T?d?j?di ir uzskat?ms, ka, ?emot v?r? zemes gabala atrašanos ?pašum? vai t? izmantošanas aplikšanas ar nodokli m?r?i, *Navantia* situ?cijai piel?dzin?m? faktisk? un juridisk?

situācijā ir ne vien uzņēmumi, kuriem pieder vai kuri izmanto zemes gabalus ar valsts aizsardzību daļēji saistītiem mērķiem, bet arī tādēļ uzņēmumi, kuriem pieder vai kuri izmanto zemes gabalus vienīgi civiliem mērķiem.

41 Līdz ar to ir acīmredzami, ka salīdzinājums ar šo pētījuma uzņēmumu grupu *Navantia* attiecībā uz tās civilajām darbībām saņem nodokļu priekšrocību, kuru nevar prasīt citas sabiedrības salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā. Tādējādi ir uzskatāms, ka aplūkot nodokļu priekšrocība ir *a priori* selektīva.

42 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts atbalsta jēdziens neietver valsts pasākumus, kuri rada diferenciāciju uzņēmumu starpā un tādējādi *a priori* ir selektīvi, ja šāda diferenciācija izriet no sistēmas, kurā tie ietilpst, rakstura vai uzbūves – kas ir jāpierāda attiecīgajai dalībvalstij (spriedums *Portugāle/Komisija*, EU:C:2006:511, 52. un 80. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

43 Pasākums, ar kuru tiek izdarīta atkāpe no vispārīgās nodokļu sistēmas, var tikt pamatots ar nodokļu sistēmas raksturu vai struktūru, ja attiecīgā dalībvalsts var pierādīt, ka šis pasākums tieši izriet no tās nodokļu sistēmai pamatā esošajiem vai vadošajiem principiem. Šajā ziņā ir jānošķir mērķi, kas ir izvirzīti pašajai nodokļu sistēmai un kas nav daļa no tās, no vienas puses, un mehānismi, kas ir ietverti pašā nodokļu sistēmā un kas ir nepieciešami, lai sasniegtu šos mērķus, no otras puses (spriedums *Portugāle/Komisija*, EU:C:2006:511, 81. punkts).

44 Šajā gadījumā no Tiesai nodotajiem materiāliem neizriet, ka Spānijas valdība būtu izvirzījusi jebkādas argumentus, ar kuriem varētu tikt pierādīts, ka prasītais nodokļu atbrīvojums tieši izriet no šīs dalībvalsts nodokļu sistēmai pamatā esošajiem vai vadošajiem principiem, nedz arī, ka tas būtu nepieciešams šīs nodokļu sistēmas darbībai vai efektivitēi. Turklāt, kā norādīja Komisija, nešiet, ka valsts nekustamā īpašuma, kurš tiek izmantots valsts aizsardzībai, atbrīvojumam būtu tieša saikne ar pašā nekustamā īpašuma nodokļa mērķiem. Tomēr iesniedzītājam ir jāpārliedz par iespējamā pamatojuma pastāvīšanu visu tās izskatāmās lietas atbilstošo apstākļu gaismā.

45 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāuzskata, ka šajā gadījumā trešais nosacījums par ekonomiskās priekšrocības pastāvīšanu prasītā atbrīvojuma saņēmējam var tikt izpildīts.

46 Otrām kārtēm, attiecībā uz pirmo nosacījumu par valsts iejaukšanos vai valsts līdzekļu izmantošanu ir jāatgādina, ka vienīgi priekšrocības, kas tieši vai netieši tiek piešķirtas no valsts līdzekļiem vai kas rada papildu izmaksas valstij, ir jāuzskata par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. No šīs tiesību normas formulējuma un no procesūlajām normām, kas ieviestas ar LESD 108. pantu, izriet, ka priekšrocības, kas piešķirtas, izmantojot citus, nevis valsts līdzekļus, neietilpst konkrēto tiesību normu piemērošanas jomā (spriedums *Bouygues un Bouygues Télécom/Komisija* u.c. un *Komisija/Francija* u.c., EU:C:2013:175 99. punkts un tajā minētā judikatūra).

47 Tādējādi jāpārliedz, vai pastāv pietiekami tieša saikne starp saņēmējam piešķirto priekšrocību, no vienas puses, un valsts budžeta samazinājumu vai pat pietiekami konkrētu ekonomisku risku attiecībā uz izmaksām, kas jāsedz no šā budžeta, no otras puses (šajā ziņā skat. spriedumu *Bouygues un Bouygues Télécom/Komisija* u.c. un *Komisija/Francija* u.c., EU:C:2013:175, 109. punkts).

48 Šaj? zi??, pirmk?rt, netiek apstr?d?ts, ka pras?to nodok?u atbr?vojumu ir ieviesusi Sp?nijas valsts un ka t?d?j?di tas veido š?s p?d?j?s iejaukšanos. Otrk?rt, nav str?da, ka no š? atbr?vojuma izrietoš? nastas, kurai parasti b?tu j?gulstas uz *Navantia* budžetu, atvieglošana ir saist?ta ar *Concello de Ferrol* budžeta samazin?jumu.

49 Š?dos apst?k?os nosac?jums par valsts iejaukšanos vai valsts l?dzek?u izmantošanu var tikt uzskat?ts par izpild?tu, par ko ir j?p?rliecin?s iesniedz?jtiesai.

50 Šo secin?jumu neiedrag? Sp?nijas valst?bas argument?cija, atsaucoties uz spriedumu *Streekgewest* (C?174/02, EU:C:2005:10) un spriedumu *Distribution Casino France u.c.* (no C?266/04 l?dz C?270/04, C?276/04 un no C?321/04 l?dz C?325/04, EU:C:2005:657). Š? judikat?ra nav atbilst?ga attiec?b? pret pamatlietu, jo t? attiecas uz gad?jumu, kurš atš?iras no gad?juma pamatliet? un kur? nodoklis ir atbalsta pas?kuma sast?vda?a un t?d?j?di pats par sevi ir atbalsts. Savuk?rt pamatliet? nek?di netiek apgalvots, ka nekustam? ?pašuma nodoklis pats par sevi b?tu atbalsts, bet vien?gi, ka ar atbr?vojumu no t? šaj? gad?jum? tiek sniegts atbalsts par labu *Navantia*.

51 Treš?m k?rt?m, run?jot par otro un ceturto nosac?jumu par t?da atbr?vojuma no nodok?a k? pamatliet? ietekmi uz tirdzniec?bu starp dal?bvalst?m un uz konkurenci, ir j?atg?dina, ka, lai valsts pas?kums var?tu tikt atz?ts par valsts atbalstu, ir nevis j?pier?da, ka atbalsts patieš?m ietekm? tirdzniec?bu dal?bvalstu starp? un trauc? konkurencei, bet tikai j?p?rbauda, vai šis atbalsts var ietekm?t šo tirdzniec?bu un draud?t izkrop?ot konkurenci (spriedums *Libert u.c.*, C?197/11 un C?203/11, EU:C:2013:288, 76. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

52 It ?paši, ja dal?bvalsts pieš?irts atbalsts nostiprina k?da uz??muma st?vokli attiec?b? pret citiem konkur?jošiem uz??mumiem *Kopienas iekš?j? tirdzniec?b?*, ir j?uzskata, ka atbalsts ir ietekm?jis min?to tirdzniec?bu (spriedums *Libert u.c.*, EU:C:2013:288, 77. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

53 Šaj? gad?jum? nav str?da, ka ku?u b?ves nozare ir konkurencei un tirdzniec?bai starp dal?bvalst?m atv?rts tirgus, kur? *Navantia* t?d?j?di konkur? ar citiem uz??mumiem. Turkl?t, k? izriet no l?mum? par prejudici?l? jaut?juma uzdošanu ietvertaj?m nor?d?m, tas t? ir ne vien attiec?b? uz š? uz??muma civilaj?m darb?b?m, bet ar? attiec?b? uz t? darb?b?m milit?raj? nozar?.

54 Š?dos apst?k?os pras?tais atbr?vojums no nodok?a var ietekm?t tirdzniec?bu starp dal?bvalst?m un izkrop?ot konkurenci, bet tas ir j?nosaka iesniedz?jtiesai.

55 No t? izriet, ka š? sprieduma 20. punkt? min?tie ?etri nosac?jumi šaj? gad?jum? var tikt izpild?ti. Tom?r iesniedz?jtiesai j?p?rliecin?s, vai, ?emot v?r? t?s izskat?m?s lietas atbilst?gos apst?k?us, tos nov?rt?jot Tiesas sniegto interpret?cijas elementu gaism?, min?tais nodok?u atbr?vojums ir kvalific?jams k? valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratn?.

56 ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, uz uzdoto jaut?jumu ir j?atbild, ka LESD 107. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka atbr?vojums no nekustam? ?pašuma nodok?a par zemes gabalu, kurš pieder valstij un ir nodots t?da uz??muma lietošan?, kurš piln?b? pieder šai valstij un kurš šaj? zemes gabal? ražo preces un sniedz pakalpojumu, kas var tikt tirgoti starp dal?bvalst?m konkurencei atv?rtos tirgos, var b?t ar šo ties?bu normu aizliegts valsts atbalsts. Tom?r iesniedz?jtiesai j?p?rliecin?s, vai, ?emot v?r? t?s izskat?m?s lietas atbilst?gos apst?k?us, tos nov?rt?jot Tiesas sniegto interpret?cijas elementu gaism?, šis atbr?vojums ir kvalific?jams k? valsts atbalsts š?s pašas ties?bu normas izpratn?.

Par tiesāšanās izdevumiem

57 Attiecībā uz pamatlīetas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septiņi palāti) nospriež:

LESD 107. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka atbrīvojums no nekustamā īpašuma nodokļa par zemes gabalu, kurš pieder valstij un ir nodots tādā uzņēmuma lietošanā, kurš pilnībā pieder šai valstij un kurš šajā zemes gabalā ražo preces un sniedz pakalpojumus, kas var tikt tirgoti starp dalībvalstīm konkurencei atvērto tirgos, var būt ar šo tiesību normu aizliegts valsts atbalsts. Tomēr iesniedzējtiesai jāpārliedz, vai, ņemot vērā tās izskatāmās lietas atbilstīgos apstākļus, tos novērtējot Eiropas Savienības Tiesas sniegto interpretācijas elementu gaismā, šis atbrīvojums ir kvalificējams kā valsts atbalsts šīs pašas tiesību normas izpratnē.

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – spāņu.